

LIITE Siltakadun, Mähkönsillan kohdan, katusuunnitelma. Vastine muistutukseen.

Katusuunnitelmaehdotuksesta on jätetty yksi muistutus. Muistutuksen on jättänyt Lieksan kulttuuriperinnön tuki ry.

Muistutus

Muistutuksessa katusuunnitelmaehdotuksesta on huomautettavaa seuraavasti:

”Nähtävillä oleva aineisto on puutteellinen. Aineistoon kuuluu liitteet 1–4, jotka käsittävät sekä Mähkönsillan ”lupapiirustus” -merkinnällä olevan siltapiirustuksen (Liite 4/piirustus SK-162 p-1) että varsinaiset katusuunnitelmat. Mähkönsillan piirustuksen osuus katusuunnitelman esittelyn yhteydessä on epäselvä.

Lisäksi kaikissa alan asiantuntijan tekemissä liitteiden mukaisissa suunnitelmissa on useita merkintöjä, joita ei aineistossa ole millään tavalla selitetty. Suunnitelmat tulee olla tulkittavissa myös ei-asiantuntijan toimesta.

Katusuunnitelmaehdotuksessa ei ilmene lopullinen alue, jolle toimenpiteitä mm. tien kaivuutöiden osalta joudutaan suorittamaan (esim. luiska-alueet). Lisäksi suunnitelmissa ei näy, millaiset muutokset mm. laajuudeltaan vaaditaan sillan liittyessä Lieksanjoen rantoihin.

Sillasta esitettyä alustavaa suunnitelmaa Liite 4/piirustus SK-162 p-1 on kommentoitu seuraavasti:

- Nykyinen kaarisilta tukeutuu keskeltä Pielisjokeen vain keskeltä yhdellä yhtenäisellä suurella välituella, mutta ehdotettuun uuteen siltaan on suunniteltu kaksi kahden siltapilarin välitukea noin kolmannespisteisiin. Tämän ulkoisestikin havaittava vaikutus joen virtaamiin eri vuodenaikoina ja esim. jäätilanteen aikana aiheuttaa huolta. Tämän muutoksen vaikutus tulee tutkia.
- Kaarisillan tilalle rakennettavan uuden sillan yhdeksi tavoitteeksi on määritelty tulevaisuuden vesiliikenteen tarpeiden parantaminen kasvattamalla sillan alikulkukorkeutta. Uuden sillan suunnitelmassa ei tähän juuri ole tulossa parannusta ja näin ollen määritellyt tavoitteet ovat jäämässä vain katteettomiksi lauseiksi.
- Uuden sillan hiilijalanjälkilaskelmat tulee esittää vanhan kaarisillan purkutoimenpiteineen ja verrata niitä tässä yhteydessä kaarisillan korjaamisen hiilijalanjälkeen.
- Kaarisillan maisemallisen, kulttuuri- ja rakennushistoriallisen ja matkailullisen arvon tuhoaminen esityksen mukaisella uudella sillalla on sanoin kuvaamattoman lyhytnäköinen, harkitsematon ja ajattelematon teko Lieksan kaupungilta, etenkin kun kaarisilta on korjauskelpoinen ja käyttökuntoinen tälläkin hetkellä (kevyt liikenne, huolto- ja hälytysliikenne).
- Muistuttaja esittää edelleen Lieksan kaupungille, että uudelle sillalle etsitään muu sijainti, jotta arvokas ja ainutlaatuinen kaarisilta voidaan säilyttää.

Kustannusarvio liitteiden mukaisesta katuosuudesta on yksi oleellinen osa päätettäessä suunnitelmasta ja toteutuksesta. Tämä tulee liittää myös mukaan.

Uuden sillan rakentamista kaarisillan tilalle on pitkälti perusteltu teollisuuden ja raskaan liikenteen tarpeella. Ehdotuksen suunnitelmissa ei ole esitetty

- millaiselle kuormalle ja käyttöäille rakennettavat liikenne-/katualueet on suunniteltu,
- millaiset katualueen muutokset ja kadun rakennus- ja liikennejärjestelyt tarvitaan, jotta ko. liikenne edes voi käyttää siltaa sekä
- mitkä ovat näiden toimenpiteiden kustannukset.

Ehdotetussa katusuunnitelmassa tulee esittää kattavasti, miten siinä esitetty osuus liittyy ympäristöön sekä tavoitteiden määrittelyn suhteen että maisemallisesti ja liikenteellisesti.”

Vastine

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 85 §:n mukaan katu on suunniteltava ja rakennettava siten, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 41 §:n mukaan katusuunnitelmassa tulee esittää katualueen käyttäminen eri tarkoituksiin sekä kadun sopeutuminen ympäristöön ja vaikutukset ympäristökuvaan, jos se alueen tai rakentamistoimenpiteen luonteen vuoksi on tarpeen.

Katusuunnitelmasta tulee käydä ilmi kadun liikennejärjestelyperiaatteet, kuivatus ja sadevesien johtaminen, kadun korkeusasema ja päällystemateriaali sekä tarvittaessa istutukset ja pysyväisluonteiset rakennelmat ja laitteet.

Muistutuksessa esitetyt huomiot eivät liity katusuunnitelman MRL:n ja MRA:n mukaisiin sisältövaatimuksiin, vaan pääosin kaavoituksessa huomioon otettaviin näkökohtiin. Alueella on jo lainvoimainen asemakaava. Katusuunnitelma ei saa olla ristiriidassa asemakaavan kanssa, eikä suunnitelmassa voida ratkaista sellaisia maankäyttökysymyksiä, jotka maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kuuluvat kaavatasolle. Kuntatekniikkaliikelaituksen johtokunta toteaa, että katusuunnitteluun liittyvän vuorovaikutusmenettelyn tarkoituksena ei ole puuttua jo lainvoiman saaneen asemakaavan määräyksiin.

Alueen uusi asemakaava ei sisällä Mähkönsillan suojelua koskevia merkintöjä, joten sillan purkaminen ja uuden rakentaminen tulee arvioitavaksi MRL:n purkamis- ja rakennuslupasääntelyn mukaisesti. Katusuunnitelmalla ei ratkaista sitovasti vanhan tai uuden sillan teknisiä, taloudellisia tai muitakaan ominaispiirteitä. Oleellista on, että katusuunnitelma luo edellytykset uuden asemakaavan mukaisten ratkaisujen toteuttamiseksi katusuunnitelmassa tarkoitettulla alueella.

Katusuunnitelma on laadittu MRL:n ja MRA:n mukaisesti ja se täyttää lainsäädännön sisältövaatimukset. Suunnitelma on esitetty karttana ja pituus- ja poikkileikkauspiirustuksina. Katusuunnitelman Mähkösillan pääpiirustus on katuun liittyvä suunnitelma, joka tulee liittää osaksi katusuunnitelmaa. Katusuunnitelmassa merkinnät on esitetty yleisesti hyväksytyillä piirustusmerkinnöillä.

Katualueen töiden laajuus on rasteroitu suunnitelmakartassa. Sillan pääpiirustuksen A-A leikkauskuvassa maatuen kaivuraja on esitetty katkoviivalla sekä leikkauskuvassa E-E ja tasopiirustuksessa on esitetty luiskien laajuus.

Muistutuksessa on virheellisesti esitetty, että nykyinen kaarisilta tukeutuu keskeltä Pielisjokeen. Nykyinen kaarisilta tukeutuu keskeltä Lieksanjokeen. Uuden sillan tukien yhteenlaskettu pinta-ala on lähes sama kuin Lieksanjoen ylittävän nykyisen kaarisillan tuen pinta-ala. Suunnitellun sillan tuet on mitoitettu rakennesuunnitelman ohjeiden mukaisille jääkuormille. Suunnitelluilla rakenteilla ei ole vaikutusta joen virtaamaan nykyistä tilannetta heikentävästi. Uuden sillan tukien vaikutus Lieksanjoen virtaamiin eri vuodenaikoina huomioiden jäättilanne on tutkittu vesilupaprosessin yhteydessä. Vesilupa on saanut lainvoiman 17.7.2023.

Vesiluvassa on määritely uuden sillan vesiliikenteen aukon korkeus. Uudessa sillassa vesiliikenteelle varattu kulkutila on korkeampi kuin nykyisessä tilanteessa. Alajuoksulla sijaitsevan ratasillan kulkuaukko on matalampi kuin rakennettavan Mähkösillan vesiliikenteen kulkuaukon korkeus.

Uuden sillan hiilijalanjälkilaskelmat vanhan kaarisillan purkutoimenpiteineen ja laskelmien vertaaminen kaarisillan korjaamisen hiilijalanjälkeen eivät sisälly katusuunnitelman sisältövaatimuksiin.

Katusuunnitteluun sisältyy kustannusarvio Siltakadun katuosuudesta Mähkösillan kohdalla.

Mähkösillan pääpiirustuksessa on esitetty sillan mitoituskuormat, jotka ovat Väyläviraston ohjeen mukaiset. Sillan mitoitettu käyttöikä on 100 vuotta.

Katusuunnitelman ulkopuoliset katualueet eivät sisälly tähän katusuunnitelmaehdotukseen.

Katusuunnitelmaehdotuksessa Siltakatu uuden sillan kohdalla on esitetty luontevasti ympäristöön sulautuen ja liikenteellisesti olemassa olevaan katuverkkoon liittyväksi. Uuden sillan ympäristösovituksessa toteutetaan luonnonmukaista ja vähäeleistä ratkaisua. Katugeometria on liitetty jouhevasti nykyiseen katuun Koski-Jaakon kadun ja Hovileirintien risteyksessä ja pysäköintialueen liittymässä Rantalan kaupunginosan puolella.